

Äinämöinen

Iso-Äiniön, Joenniemen, Myllykselän ja Vähimaan tiedotuslehti

Äinää-Vähimaan kyläyhdistys ry

Joulukuu 2010

Toimittajat Leena Etu-Seppälä ja Pentti Etu-Seppälä

Joulun odotusta on jo ratsutalleillakin

Kuva: Leena Etu-Seppälä

Marika Jussila ja Väiski ovat erottamaton pari, jonka yhteistyö on tuottanut hyvää tulosta kisoissa. Jouluna Marika antaa Väiskille omenia ja muita herkkuja, arkisin herkutellaan vain porkkanoilla.

- * Luontokeskus ensi vuonna joen rantaan
- * Millainen mies on puheenjohtajamme?
- * Siirillä tarmoa moniin harrastuksiin

Pääkirjoitus

Kohta vuosi vaihtuu ja nykyinen jää historiaan. Joulun odotus on huipussaan

Meidän omassa kyläyhteisössämme on tapahtunut paljon. Lapset ovat jo tottuneet saamaan oppia muualla kuin oman kylän koulussa. Varmaankin koulunkäynti on sujunut hyvin, vaikka muutoksia ja hankaluksiakin on ollut esimerkiksi koulukuljetuksissa. Mutta ovathan lapset oppivia ja sopeutuvia uusiin olosuhteisiin.

Vuosikokouksessa valittu kylätoimikunta on parhaansa mukaan hoitanut asioita asukkaiden ja kyliemme parhaaksi. Olemme pitäneet jatkuvaa yhteyttä kuntamme päättäjiin ja viranomaisiin. Heiltä olemme halunneet saada asukkaillemme ja asioihin tasapuolisen ja asiallisen kohtelun kuten muillakin alueilla.

Kylien toiminta ja asukkaiden hyvinvointi ja viihtyvyys ovat yleisestikin paljon esillä.

Konkreettisia asioita ja tapahtumia kyläyhteisössämme ovat olleet mm. osallistuminen keväällä Lahden satamassa järjestetyille kylämarkkinoille. Omat markkinat pidettiin kesäkuussa vanhalla seurantalolla, Äinään keskustaan tehtiin uusi pysäkipirtti ja vuoden alussa järjestettiin kuntoliikunta-tapahtuma. Lokakuussa Niemimäessä järjestetty perinteinen Kaamosiltama onnistui jälleen hyvin.

Muutama viikko sitten pystytettiin keskustaan Ikosojantien varrelle uusi infokeskus, jonne siirrettiin entisen postin pihalta lehtilaatikko ja infotaulu. Rakennuksessa on myös ilmoitustaulu, pitäjän karttaja kuntolaatikko tulevia liikuntatapahtumia varten.

Kylätoimikunta haluaa tiedottaa ja kertoa asioista asukkaille ja yhteistyötahoille. kylälehdien ja kotisivujen kautta. Julkisten tiedotusvälineiden avulla tiedotamme ja ilmoitamme mahdollisuuksien mukaan. Yhteistoimintaa on ollut myös kurhilaisten kanssa. Koululla on järjestetty keskiviikkoisin kevyt kuntojumppa. Se on tarkoitettu lähinnä varttuneille sopien myös lievästi liikuntarajoitteisille ja pitkäaikaissairaille. Joka kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona koululla on järjestetty kyläpalvelupäivä.

Ohjelmassa on ollut edullinen lounas, oppilaiden järjestämä ohjelma, jumppa ja yleinen seurustelu kahvinjuonnin kera.

Kaikki tavoitteemme eivät ole kuitenkaan toteutuneet. Kouvolan hallinto-oikeus hylkäsi valituksemme vesi- ja viemäri liittymän liittymismaksun kalleudesta. Vanhan seurantalontonttiasia ei ole edistytty, sillä tontin toinen omistaja ei suostunut yhteistyöhön kanssamme.

Olemme ehdottaneet, että kyliemme alueelle saataisiin päivälehtien varhaisjakelu. Jakeluyhtiö ei ole toistaiseksi voinut sitä toteuttaa. Ehdottamamme pikavuoropysäkkien saaminen Äinään keskustaan on parhaillaan viranomaisten käsittelyssä.

Kyläyhdistyksen tärkeimpiä tehtäviä on osallistuminen kyliämme koskevaan suunnitteluun ja toteutukseen tekemällä esityksiä ja antamalla lausuntoja eri viranomaisille ja yhteistyötahoille. Kylätoimikunta puuttuu tarvittaessa asioihin ja niiden toimenpanoon sekä pyrkii tiedottamaan aktiivisesti asukkaille.

Konkreettisista tulevan vuoden toimista merkittävin on varmaankin luontokeskuksen perustaminen. Äiniönjoen rantaan Karsillanjärven kyläkeskuksen puoleiselle alajuoksulle tehdään runsaan puolen kilometrin pituinen luontoreitti. Luontokeskukseen rakennetaan lintujen tarkkailutorni ja raivataan uimarumppi laavuineen ja nuotiopaikkoineen. Kustannukset katetaan 75-prosenttisesti Leader-rahalla, mutta talkootyötä ja omaa rahoitusta hankkeen toteuttamiseksi myös tarvitaan.

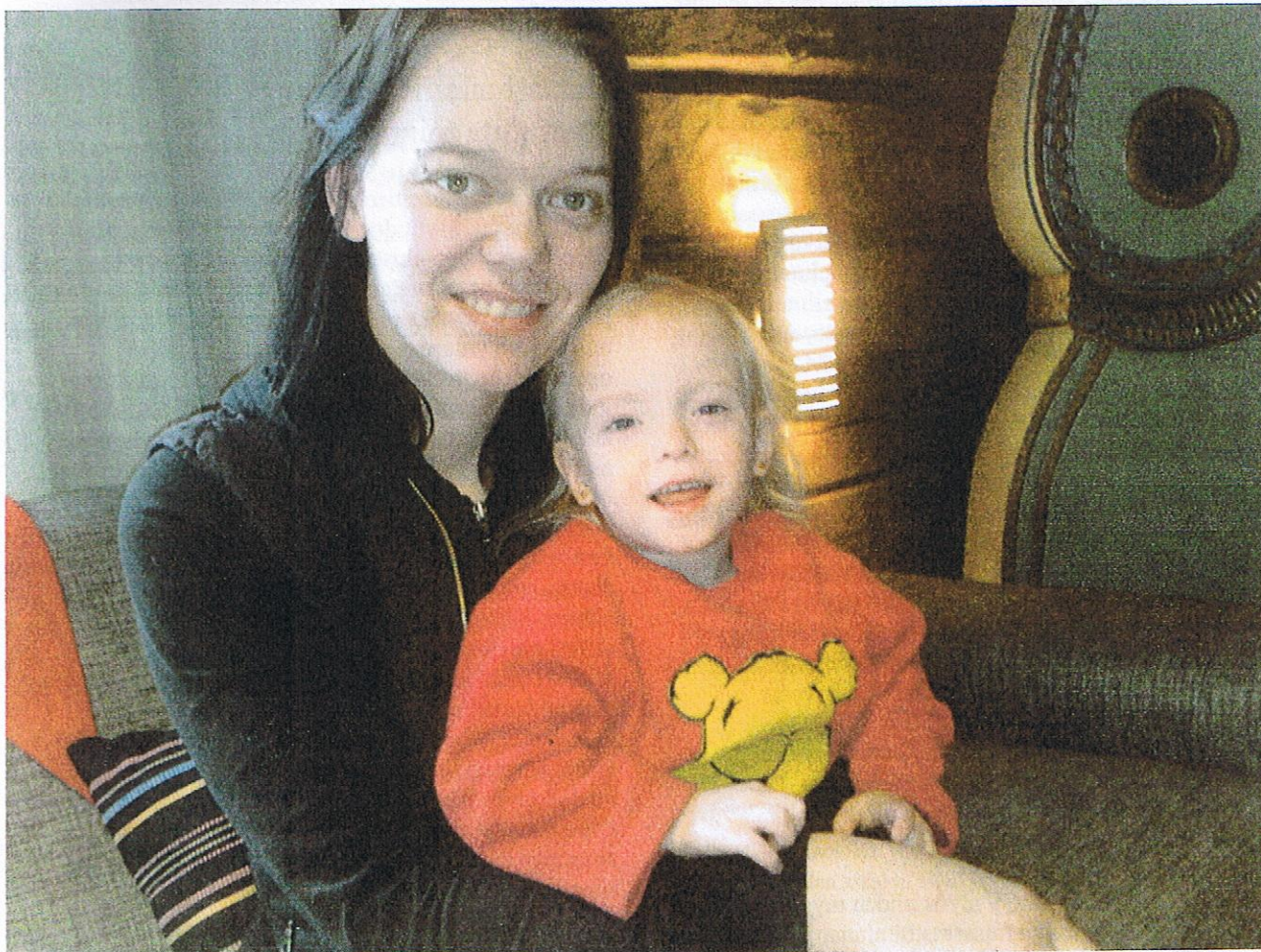
Talkootyö onkin tärkeä voimavara tehtävien ja toiminnan hoitamisessa. Edellä mainitut pysäkipirtti ja infokeskus tehtiin talkootyönä. Samoin monet muut asiat toteutuivat talkoilla. Kiitos kaikille talkoihin osallistuneille. Samoin kiitos Niemimäen väelle, jonka myötävaikutuksella on mahdollistettu monet tilaisuudet ja toiminnot. Hyvästä yhteistyöstä kiitämme myös kaikkia asukkaita, lahjoittajia ja muita toimijoita.

Kylätoimikunta toivottaa kaikille rauhallista joulua sekä onnellista ja tuloksellista vuotta 2011.

Raimo Salmela

Kyliemme yrittäjiä

Anzun talli lähestyy 10-vuotisetappiaan

Kuva:Leena Etu-Seppälä

Anzun nuorimmainen, Tuua, on elänyt kolmen sisaruksensa kanssa koko ajan perheen ratsutilalla.

Ensi vuoden lopulla tulee kuluneeksi 10 vuotta siitä, kun Annukka, Anzu, Rantanen Vääksystä osti keskeltä Iso-Äiniötä Mäkelän talon perustaakseen ratsutilan. Tänä 32-vuotias yrittäjä pyörittää 14 hevosen Anzun tallia, ohjaa sesonkiaikoina 40-50 ratsastajaa viikoittain, järjestää kesäisin ratsuleirejä ja kehittää yritystään mahdollisuuksiensa mukaan.

– Välillä on taloudellisesti tiukkaa sekä henkisesti ja fyysisesti rankkaa, mutta tämä on meidän perheemme elämää, ja eteenpäin mennään, sanoo Anzu, neljä lasta Äinään aikanaan synnyttänyt perheenäiti.

Vääksyssä lapsuutensa viettäneen Anzun isällä, Jaska Rantasella oli vahvaa ravitaustaa, ja Anzu itse aloitti ratsastamisen 14-vuotiaana. Kun Anzu sitten 18-vuotiaana hankki ensimmäisen oman hevosen,

tamman, isä kysyi, saisiko teettää sillä varsan. Näin tapahtui, ja siitä lähti liikkeelle ajatus ratsastustallin perustamisesta. Haave toteutui joulukuussa 2001, ja Jaska- isä on ollut mukana, tukena ja apuna alusta lähtien. Erityisen suuri hänen merkityksensä on Anzun mukaan ollut ratsutilan edellyttämien rakennusten, tallin, karsinoiden, aitausten, ratsastuskentän ja leirimajoitustilojen luomisessa.

Hevosten hyvä hoito ja huolto elinehto

Hevoset ovat ratsutilan tärkein voimavara, ja siksi niiden hyvä hoitaminen on tilan elinehto.

- Tallissamme on tällä hetkellä 14 hevosta, joista 11 on omia. Ulkopuoliset saattavat luulla, että hevosten pitäminen tarkoittaa lähinnä kuljettamista tallista aitauksiin ja takaisin, syöttämistä, juottamista ja ratsastamista. Ne ovat perusasioita, mutta hevosten hyvinvoinnista huolehtimiseen liittyy paljon muutakin, kuten hampaiden raspaus, kengitys, hieronta, rokotukset ja jalkavammojen ehkäisy ja hoito, Anzu korostaa.

Anzun tallissa hevosten hampaiden raspaus tapahtuu 1-2 kertaa vuodessa, ja kahdeksan viikon välein jokainen hevonen kengitetään. Pienet kengitykset tekee Jaska Rantanen, kaikki muut Ismo Paananen Villähteeltä. Lisäksi hevoset tarvitsevat hierontaa, ja siksi tilalla käy säännöllisesti hieroja, joka manipuloi kunkin hevosen tukirankaa. Eläinlääkäri vastaa rokotuksista ja jalkavammojen hoidosta. Hevosten monipuolinen ruokinta on hyvän hoidon perusasioita. Paikalliselta tuottajalta hankittavan kauran lisäksi tallin hevoset saavat nykyisin hevosille tarkoitettua myslää ja tietenkin porkkanoita herkutteluun. Anzun onneksi tilan hevoset ovat pysyneet varsin terveinä, ja esimerkiksi ähkyyntä menehtymisiä on ollut todella harvoin.

- Hevosten hyvä hoito liittyy myös niiden myyntiin. Kesät ovat leirien ja muun ratsastustoiminnan johdosta niille rankkoja. En halua ajaa hevosia loppuun, vaan pyrin myymään ne hyväkuntoisina. Vastaavasti haluan itse ostaa hyväkuntoisia hevosia, ja esimerkiksi tänä vuonna olen onnistunut yhden hevosen ja kolmen erinomaisen ponin ostamisessa. Vaihtuvuus on käytännön toiminnan kannalta tärkeää. Hevoset ovat erilaisia, toisia pidetään pitkään, toisia myydään ja tilalle ostetaan uusia. Monelle ratsastajallemme rakkain hevonen on 19-vuotias Pöly, joka on ollut meillä 10 vuotta. Suomenhevoset voivat elää jopa 30-vuotiaiksi, ja hyvä hoito, säännöllinen liikunta ja ratsastaminen pitävät hevosen pitkään terveenä.

Anzun ratsutallissa käyvistä ratsastajista suurin osa on harrastajia, joiden ympärivuotinen ohjaaminen on tallin omistajan päätyötä. Vain todella harva haluaa kilpailla, ja vain muutamalla on oma hevonen. Marika Jussila on

tällä hetkellä tallin ainoa kilparatsastaja, mutta Anzu uskoo, että toinen saattaa olla kehittymässä. Yksityisomisteisten hevosten tallisopimukset ovat yleensä pitkäaikaisia, mikä on sekä yrityksen että hevosen omistajan kannalta järkevää.

Jonkun verran Anzun tallilla käy myös aikuisia ratsastamassa. On ollut aviopareja, joista toinen on ratsastanut aiemmin, toinen ei lainkaan. Yleensä aikuiset ratsastajat ovat kuitenkin naisia. Poikkeuksena on yksi mies, joka tulee naapurikunnasta säännöllisesti tallille ja ratsastaa Pölyllä aina itsenäisesti ilman ohjausta.

Ratsastusleirit vuoden vaativinta toimintaa

Kesä on ratsastusleirien aikaa, ja samalla ratsutallin henkilökunnalle vuoden vaativinta toimintaa. Leirit alkavat kesäkuun alussa heti koulujen päätyttyä, juhannuksena pidetään selkeä tauko, ja viimeinen leiri järjestetään heinäkuun lopulla. Viime kesänä Anzun talli järjesti yhteensä seitsemän tavallista leiriä opetuksineen ja täysihoitoineen, yhden vuokraleirin (itsenäistä hevosilla ratsastamista ilman ohjausta) ja kokeiluna kaksi naperoleiriä. Leiriläisiä tuli Espoosta asti sekä Lahdesta, Asikkalasta ja näiden ympäristöstä.

- Viikon leirit alkavat yleensä sunnuntai-iltana ja kestävät perjantaihin. Kullekin leirille otetaan 6-10 nuorta, jotka majoitetaan vanhaan, kunnostettuun aittaan. Viikon aikana on ratsastusta 10-12 tuntia, lisäksi ohjelmaan kuuluu hevosten hoitoa, tallitöitä sekä erityistä iltaohjelmaa. Jokaisella leirillä vietetään yksi yö laavulla, mikä on monille leiriläisille ennen kokematon elämys. Laavulle mennään autoilla, mutta leiriohjelmaan (naperoleirejä lukuun ottamatta) kuuluu myös yövaellus, joka tehdään ratsastaen. Pääasiassa toimin itse leirien ohjaajana muutaman avustajan kanssa. Vapaapäiviä ei juuri ehdi pitää, ja siksi juhannustauko on tärkeä, kertoo Anzu.

Leireille hakeutuvista pyritään valitsemaan leirityhmiin suurin piirtein samantasoisia ratsastajia, jotta ryhmän kanssa voi esimerkiksi lähteä turvallisesti maastoon ratsastamaan. Anzu toteaa, että yleensä kuuden hengen ryhmä on sopiva maastoratsastukseen..

Ensi kertaa ohjelmassa olleet naperoleirit 4-6-vuotiaille toteutettiin viikonloppuleirinä, osa lapsista halusi kuitenkin olla yöä kotona. Päiväohjelmaan kuului ratsastusta 45 minuuttia ja kärryajelua tunti. Lisäksi oli muuta ohjelmaa, leikkejä ja ruokailut. Leirit onnistuivat niin hyvin, että suunnitteilla on naperoleirien ottaminen ohjelmiin myös ensi kesänä. Silloin ne ehkä kuitenkin järjestetään päiväleireinä.

- Leirien ja muunkin toiminnan markkinointi menee parhaiten suusta suuhun -menetelmällä. Pienehkö yritys ei voi satsata kalliiseen ilmoitteluun, ja yrityksen

Pöly on innoissaan, kun saa viedä Veeran (oik.), Riinan ja Cristan rekiajelulle. Ohjaksissa Anzu.

verkkosivut ovat vielä kehitysvaiheessa. Pelkäsinkin laman heikentävän kesän 2009 leirikysyntää, mutta siitä tulikin tallille hyvä kesä. Sen sijaan viime kesänä laman vaikutukset olivat meilläkin nähtävissä.

Työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen

Anzun neljä lasta, Kurhilassa ensimmäisellä luokalla oleva Jenni, 7, esikoulussa oleva Matias, 6, sekä Mili, 4, ja ystävänpäivänä kolme vuotta täyttävä Tuua ovat kaikki syntyneet ratsutilan alku- ja kehitysvaiheessa. Anzun äidin, Seija-mummon apu onkin ollut ja on edelleen korvaamaton tuki lasten hoidossa.

- Työn ja perhe-elämän yhdistäminen on välillä ollut todella rankkaa, ja silloin olen miettinyt, mitä muuta

Valot palavat vihdoinkin

Asikkalan kunnan säästötoimet ovat kohdistuneet täydellä teholla Iso-Äiniöllä Ikosojantien katuvaloihin. Viime keväänä lamput sammuiivat joskus maaliskuussa. Nyt ne olivat pimeinä runsaan kuukauden, vaikka mitään totaaliseen pimeyteen johtavia säästöpäätöksiä ei kunnan elimissä tehty Iso-Äiniön osalta.

Viikolla 42 korjaukseen sitten viimein ryhdyttiin. Lopputulos oli kuitenkin lohduton: viisi lamppua kahdestakymmenestä saatiin valaisemaan vajaan kilometrin mittaista tietä! Näin säästötoimet kohdistuivat noin 75-prosenttisesti kylän katuvalaistukseen. Joulukuun ensimmäisellä viikolla valot vihdoinkin syttyivät, kun tekninen lautakunta oli 23.11. tehnyt päätöksen, jonka mukaan säästötoimet katuvalaistuksen osalta lopetetaan koko kunnassa. Kunta oli saanut runsaasti negatiivista palautetta katuvalaistuksesta kevään ja syksyn aikana, mikä sai

voisin tehdä. Vaihtoehtoja ei kuitenkaan juuri ole. Se, että koti ja perhe ovat oman työpaikan yhteydessä, on sekä hyvä että huono asia. Työni on ilt- ja viikonloppupainotteista, jolloin yhteinen aika lasten kanssa on ajoittain kortilla.. Olen kuitenkin samassa pihapiirissä, mikä on lapsille varmasti turvallinen asia. Kun lapset ovat eläneet koko tähänastisen ikänsä ratsutilallamme, ovat he myös sopeutuneet hyvin tällaiseen elämään.. Onneksi nykyinen avomieheni Lauri Laiho ymmärtää tilanteen, hoitaa lapsia todella hyvin ja osallistuu myös kanssani hevosten hoitoon iltaisin ja viikonloppuisin. Leiriaikana vastaanme Laurin kanssa leiriläisten iltaohjelmista syömisineen.

Ongelmana niin Anzulla kuin muillakin ratsutalleilla on se, että valtaosa työstä kaatuu omaan niskaan, sillä henkilökuntaa ei useinkaan ole varaa palkata. Anzulla on ollut aiemminkin oppisopimustyöntekijöitä, mutta nykyisestä, Kirkkonummelta Padasjoelle muuttaneesta Heidistä hän tuntee saaneensa todellista apua tähänastisen kahden vuoden oppisopimusaikana. Heidi vastaa aamulla hevosten ruokkimisesta ja hoidosta, tallien siivoamisesta ja muista käytännön töistä. Leiriaikana hän huolehti täysihoidossa olevien leiriläisten ruokailuista aamupalasta iltapäiväviljäläpalaan ja naperokursseilla pienten opetuksesta. Anzu toivoo, että Heidi jatkaisi ratsutilalla vielä 3-vuotisen oppisopimusajan päätyttyäkin..

Kaikesta vaativuudesta huolimatta Anzu Rantanen rakastaa työtään. Parhaimman palkkion saa silloin, kun nuori, jota hän on opettanut alusta lähtien, onnistuu ja hymyilee. Se hymy antaa voimia ja hyvän mielen itsellekin.

Leena Etu-Seppälä

päättäjät vihdoinkin ymmärtämään säästöpäätöksen järjettömyyden ainakin sivukylien osalta.

Kunnanhallitus otti asiaan kantaa ehdottamalla 36 000 euron sitovaa määrärahaa vuoden 2011 talousarvioon tievalaistusta varten. Tämän valtuusto hyväksyi 15.11.

Tekninen toimi oli toteuttanut valojen säästöpäätöstä varsinkin omalaatuisesti kevään ja syksyn aikana, sillä rikkinäisiä katulamppuja ei ollut vaihdettu koko syksynä. Iso-Äiniön osalta menettely oli lähinnä mielivaltaista ja tasapuolisuusperiaatetta rikkovaa, sillä valaistus oli yli kuukauden totaalisesti pimeänä ja vain 25 prosenttia valaistuksesta saatiin käyttöön joksikin aikaa. Teknisen lautakunnan 23.11. tekemän päätöksen loppuosa, "vaikka katuvaloihin saatiin talousarviossa ns. lisämääräraha vuodelle 2011, niin katuvalojen huoltokierros toteutetaan vasta syksyllä 2011", on esimerkki päätöksestä, jolla olisi jälleen voitu siirtää katulamppujen sytyttämistä Ikosojantiellä. Onneksi näin ei ole käynyt - ainakaan toistaiseksi.

Pentti Etu-Seppälä

Marika ja Väiski – kentän komistus

Marika Jussila, 17, on yksi Anzun tallin vakituisista käyttäjistä ja tallin vuokraajista. Marikan oma Väinö-hevonen on asustanut tallissa saapumisestaan, vuodesta 2007 lähtien. Molemmat nauttivat esteratsastuksesta ja kilpailuista. Tavoitteekseen Marika on asettanut kehittymisen hyväksi kilpa- ja esteratsastajaksi. Kilpailukokemusta on kertynyt, ja hyviä tuloksiakin on saatu. Marika aloitti ratsastamisen talvella 2002.

Putkiasentajan tutkintoa toista vuotta Koulutuskeskus Salpauksessa, Lahdessa opiskeleva Marika asuu Tuukkalan tilalla äitinsä Paulan, isänsä Ahdin ja veljensä Ville-Veikon kanssa. Arki-iltapäivisin, koulusta palattuaan Marika kiittää tallille Väinöä hoitamaan ja sen kanssa ratsastamaan. Hän laittaa väkirehut valmiiksi aamuruokintaa varten, ja pääsee usein kotiin vasta klo 20 aikaan illalla. Viikonloppuisin on enemmän aikaa harjoitteluun, ja silloin hän käy myös Lahdessa Takkulassa este- ja kouluvalmennuksessa. – Hevosen on saatava säännöllistä liikuntaa, joten ratsastan sillä joka päivä. Muutoinkin siitä on tietysti pidettävä hyvää huolta. Onhan tämä aika sitovaa, mutta toisaalta juuri sitä, mitä

itse haluan tehdä. Opiskelun ja ratsastusharrastuksen lisäksi aikaa ei muuhun riitä.

Väinö on 14-vuotias lämminverinen ratsuhevonen, jota sanotaan myös suomalaisiksi puoliveriseksi ratsuhevoseksi, koska se on syntynyt Suomessa. Väinöllä, samoin kuin Marikalla oli jonkin verran aiempaa kokemusta kilpailemisesta, mutta vasta kesästä 2008 lähtien on yhdessä käyty valmennuksessa ja osallistuttu säännöllisesti kilpailuihin.

Vääksyssä isännöintiyritystä pyörittävä Paula-äiti on Marikan myötä innostunut ratsastuksesta ja hankkinut itselleen Petteri-hevosen. Työssään kiireinen Paula ratsastaa mahdollisuuksiensa mukaan, mutta Marika huolehtii myös Petteristä ja ratsastaa sillä silloin, kun äiti ei ehdi. Paula puolestaan toimii Marikan ja Väinön vakituisena kuljettajana. Yhdessä kolmikko kiertää kilpailukaudella kahden viikon välein aluetason kilpailuja, lähinnä Etelä-Suomessa. Talvella on kilpailutauko, samoin kesän kuumimpana aikana, useimmiten heinäkuussa.

Kilpailumatkat ovat yleensä päiväkeikkoja, mutta jos joudumme olemaan yötä, Väiskille varataan talli paikan päältä. Kilpailuissa ei ole ikäsarjoja, vaan kaikki kilpailevat yhdessä. Hyvin on mennyt, olin kahtena ensimmäisenä kautenani Hämeen alueen rankinglistan neljäs ja tällä kaudella toisena vain puolen pisteen päässä ykköspaikasta, Marika kertoo.

Leena Etu-Seppälä

Kolumni

Historiaa talteen

Pyssymäki, Kukkuramäki, Ämmisuppa, Äijäharju, Latoja, Kylmälahde, Likosuo, Tiasmäki, Pauninmäki, Kissamäki. Muun muassa tällaisia paikannimiä löytyy Äinään seudun kylien alueelta.

Nyt olisi yhdestoista hetki ryhtyä tallentamaan paikkakunnan nimistöä, sillä ikäihmiset ovat melko vähissä ja nuoremmat asukkaat eivät enää muista kaikkien mäkien, suppien, purojen, soiden tai niittyjen nimiä. Tosin joitakin nimiä on karttojen lisäksi tallennettu onneksi nykyosoiteistoihin siinä vaiheessa, kun kaikille teille piti keksiä sopivat nimet.

Esittämäni asia etenisi esimerkiksi siten, että entiset ja nykyiset asukkaat kirjaisivat tietämiään paikannimiä ja paikkojen sijainteja sekä mahdollista perimätietoa nimien alkuperästä muistiin. Tiedot voisi sitten lähettää Äinämöisen toimitukseen. Aiheesta saisi vaikkapa jutun johonkin tulevaan lehteen, ja ainakin saataisiin nimiaineistoa koottua talteen ennen kuin se katoaa kokonaan asukkaiden muistista.

Joidenkin paikannimien alkuperä on usein helposti ymmärrettävä. Tiasmäellä on ollut varmaankin runsaasti tinttejä ja Kissamäellä on nähty kissoja, mutta mistä ihmeen pyssymiehistä tai aseista kertoo esimerkiksi Pyssymäen historia tai mitä ukkoja kätkeytyy Äijäharjun taustalle tai mihinkähän akkoihin onkaan Ämmisupan pohjalla muinoin törmätty?

Iso-Äiniön, Joenniemen ja Myllykselän kylien historiaa on jonkin verran koottu kuvina tai piirroksina lähinnä rakennusten osalta, mutta paikannimistä tai kylissä asuneista ihmisistä ei ole kerätty mitään tietoa.

Olisi todella hieno asia, jos vielä löytyisi sukupolvelta toiselle kulkeutunutta muistitietoa paikkakunnan ihmisistä tai tapahtumista. Riukan Esko on näyttänyt tässä asiassa mainion esimerkin kootessaan jopa kirjaksi asti omia muistelmiaan. Tällaisten muistelmien mahdollisimman laaja tallentaminen loisi oivan

pohjan ehkä joskus aikaansaatavalle Äinään seudun kyläkirjalle.

Vähimaasta ei taida olla mitään kirjallista dokumenttia olemassa. Tärkeää olisi aluksi saada esimerkiksi piirros kylän keskustan talojen sijainnista nyt, kun vielä talorypäs on monen vähimääräisen muistissa.

Jos tällaista muistelmia-aineistoa tallentuu paikannimien ohessa, tekstit voisi toimittaa myös Äinämöisen toimitukseen. Voimme kerätä aineiston yhteen ja kyläyhdistys hoitanee sitten aineiston säilytyksen mahdollista tulevaa käyttöä varten.

Tekstin ja piirrosten lisäksi vanhat kuvat taloista ja ihmisistä olisi hyvä koota. Kuvien kopiointi ja tallentaminen on suhteellisen helppoa skannereiden ja tietokoneiden avulla. Tällä tavoin alkuperäisiä kuvia ei tarvitsi kenenkään luovuttaa kyläyhdistyksen arkistoihin.

Kyläkirjoja on tehty Suomessa varsin runsaasti. Erityisesti karjalaiset ovat kunnostautuneet kirjojen teossa. Rajan taakse jääneiden pitäjien useista kylistä on muistelukset pantu kansien väliin. Toki kirjoja on tehty hämäläiskyläistäänkin.

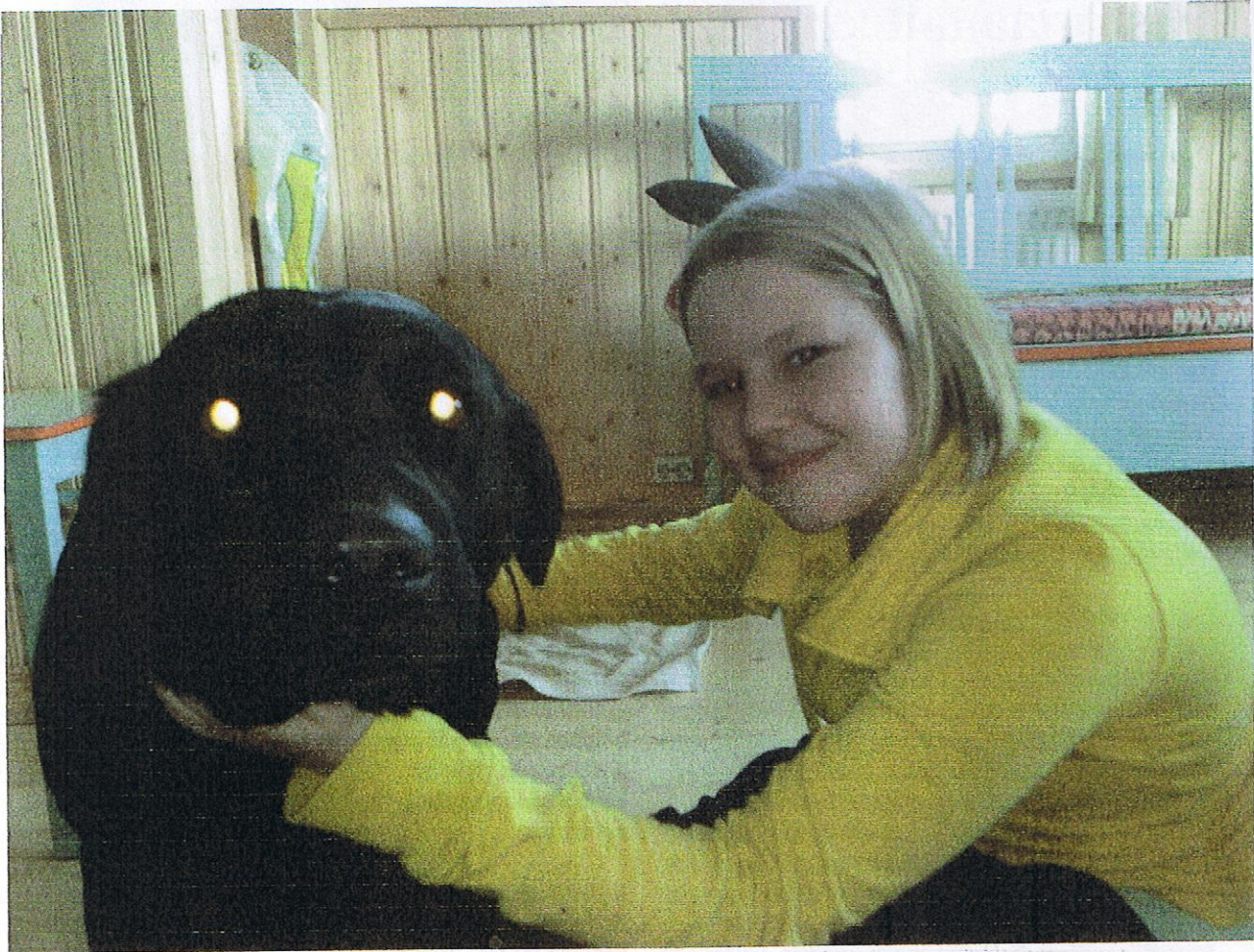
Hämäläisversiosta kelpaa esimerkiksi vaikkapa Kurhilan ja Hillilän kyläkirja, *Nuijamäeltä myötämälle*, jonka Maila Alho, Kurhilan-Hillilän maamiesseura ja Kurhilan-Hillilän maatalousnaiset ovat koonneet. Kirja on julkaistu lähes 15 vuotta sitten.

Kyläkirjan tekeminen on iso projekti, mutta Äinään seudun historia-aineistosta voitaisiin ennen mahdollista kyläkirjavaihetta koota esimerkiksi näyttely kesäksi kylämarkkinoiden yhteyteen tai syksyksi kaamosiltamiin, jos vain kuva- ja piirrosmateriaalia kertyisi riittävästi.

Ryhdytään keräystoimiin! Jospa ehdimme tallentaa historiamme ennen kuin se on todella liian myöhäistä. Pankaapa postia tulemaan. Paikannimistä voitaisiin aloittaa.

Pentti Etu-Seppälä

Siiri, 11 v, aktiivinen nuori Myllykselästä

Kuva: Leena Etu-Seppälä

Labradorinnoutaja Mimmi on Siirin hyvä kaveri. Se odottaa innolla häntä harrastuksista kotiin.

Yksitoistavuotias Siiri Riukka Myllykselästä nauttii harrastuksistaan, pitää koulusta ja viihtyy maalla. Siiri kulkee Markku-isänsä mukana kylätapahtumissa eikä, ainakaan vielä, kaippaa nuorille mitään sen kummempaa omaa ohjelmaa.

Siiri käy ala-asteen viidettä luokkaa Vääksyssä. Koulupäivä alkaa kahdeksalta ja kestää 4-6 tuntia. Bussi Myllykselän tien pysäkiltä lähtee noin 7.15, joten aikaisin on noustava, vaikka isä heittääkin autolle. – Koulussa on kivaa. Meidän luokassa on 27 oppilasta, ja opettajana on Ismo Kotilainen. Olen nyt toista vuotta Vääksyssä, ja koulussa menee ihan hyvin, kertoo Siiri.

Koulun ohella Siirillä on kolme tärkeää harrastusta, ratsastus, tanhu ja suunnistus. Ratsastuksen hän aloitti 3-4-vuotiaana ja ratsasti aluksi Anzun tallissa, mutta käy nykyisin Annen tallilla. Ratsastustunti on kerran viikossa. – Ratsastan yleensä Sepsulla. Se on ruskea,

keskikokoinen, ja sillä on pystyharja. Käyn ratsastamassa yhdessä ystäväni Mila Tuomisen kanssa. Jos ei ole kiire muihin hommiin, osallistumme tallin perustöihin, karsinoiden puhdistukseen, tallikäytävien lakaisuun ja hevosten hoitoon.

Tähän mennessä Siiri on ollut kaksi kertaa kilpailuissa. Viisivuotiaana hän voitti ensimmäiset tallikisansa, ja tämänvuotisissa Annen tallin kisoissa hän oli neljäs.

Vääksyssä tanhutaan joka tiistai

Vaikka ratsastus on Siirille rakas harrastus, rinnalle mahtuu muutakin. Kirsi-äiti ehdotti Siirille tanhu-harrastusta, kun hän muisteli olleensa viisivuotias. Sieltä se lähti, ja nyt jo monta vuotta tanhunnut Siiri käy Vääksyn yhteiskoululla harjoittelemassa joka tiistai. Sanna Saaren vetämässä toiminnassa on pienille

ja isommille omat ryhmänsä. Jälkimmäiseen pääsee, kun on täyttänyt yhdeksän vuotta. – Meillä ei ole vielä kansallispukua, vaan vanhempien tekemä ns. feresi eli alkuaan karjalainen kansanpuku, johon kuuluu pitkä mekko, valkoinen essu, valkoinen paita ja hiusnauha, valkoiset sukkahousut ja tanhukengät tai tavalliset mustat kengät.

Ryhmät ovat esiintyneet esimerkiksi koulujen kevät- ja joulujuhlissa. Suunnitteilla on Siirin mukaan myös esiintymismatka Tanskaan, joka toteutuu, jos matkarahat saadaan kerättyä. Antti-veli on aikaisemmin myös harrastanut tanhua, mutta on nykyisin jo keskittynyt suunnistukseen ja softaukseen.

Suunnistus on suvussa

Suunnistaminen on Asikkalan ja erityisesti Äinä-Vähimaan alueen ihmisillä verissä. Ja kun pappana vielä on Esko Riukka, Asikkalan Raikkaan kuuluisimpia suunnistajia, on luonnollista, että myös

Kakkua ja onnea pukkaa

Iso-Äiniön uttera, epävirallinen kakkumestari Pirkko Lohtari on vuoden mittaan ilahduttanut lukuisia kyläläisiä radio-onnittelullaan ja upeilla kakuillaan. Toivotamme Pirkolle rauhallista mukavaa joulua ja vahvaa virtaa taas tulevalle vuodelle!

perheen jälkeläiset ovat innostuneet lajista. – Minä liityin Asikkalan Raikkaaseen 5-6-vuotiaana, ja käyn kesäisin Vääksyssä joka maanantai suunnistuskoulussa. Osallistumme suunnistuskilpailuihin, tavallisiin ja viesteihin. Olemme olleet mukana FIN-vitossessa, jossa viisipäiväinen kilpailu toteutetaan eri paikkakunnilla. Käymme myös Kärkölässä suunnistamassa.

Suunnistaminen ja siinä kilpaileminen on Siirin mielestä kivaa erityisesti metsässä juoksemisen ja suunnistukseen liittyvän hyvän kilpailuhengen vuoksi. Kilpailuista on tullut jo kultaa, hopeaa ja pronssia.

Siiri Riukka on hyvä esimerkki aktiivisesta ja positiivisesta nuoresta, joka pärjää ja viihtyy niin koulussa kuin vaativissa harrastuksissaankin. Onnea ja menestystä, Siiri!

Leena Etu-Seppälä

Mangopuun alla

Paljon huomiota on saanut viime keväänä ilmestynyt Seijä Vilénin esikoisteos Mangopuun alla.

Seija on Tyyne ja Paavo Vilppulan tytär Iso-Äiniöltä. Kirja kertoo nuoren naisen elämästä intialaisessa uskonnollisessa yhteisössä ja perustuu Seijan omiin 17 vuoden kokemuksiin Hare Krishna-liikkeessä. Samalla, kun lapsuuden muistot, haaveet ja mielikuvitustarinat pulpahtelevat mieleen, kirjan päähenkilö elää ajoittain hyvinkin ankaraa arkea intialaisessa uskonnon ja miehen sanelemassa kulttuurissa.

Avoliitto Prabhun kanssa, Rebekka-tytön ja Robin-pojan syntymät, perheen elämä ja anopin tärkeä merkitys ovat mielenkiintoista luettavaa. Äiti, isä ja Sisko isolla S:llä kulkevat tarinassa mukana koko kirjan ajan.

Intiasta Tanskan ja Kanadan kautta perheineen Suomeen palannut esikoiskirjailija erosi intialaisesta miehestään, opiskelee yleistä kirjallisuustiedettä Helsingin yliopistossa ja elää lapsineen onnellisena uudessa liitossaan. Palaamme Seijan kuulumisiin seuraavassa lehdessä.

Leena Etu-Seppälä

Kiitos

Äinämöisen toimitus kiittää lukijoita ja lehtää sponsoroinutta Sokeva Oy:tä tästä vuodesta ja toivottaa kaikille hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta! Vuoden 2011 ensimmäinen numero ilmestyy huhtikuussa.

Leena ja Pentti Etu-Seppälä

Kuva:Raimo Salmela

Juha Kamppila ja Pro Agrian maisemansuunnitteluohjaaja Paula Salomäki (sinipuseroinen) apulaisineen tutustuivat kesällä tulevaan luontokeskusalueeseen.

Tornista voi seurata lintujen elämää

Asikkalan ensimmäinen lintutorni nousee ensi vuonna Iso-Äiniön luontokeskukseen, Äiniönjoen tuntumaan Kari Lohtarin tilan maalle. Keskukseen yhteyteen tehdään myös asukkaiden virkistytymistarpeita palveleva uimapaikka ja laavu. Hankkeen toteuttamiseen saadaan Päijänne-Leaderilta rahoitusta 75 prosenttia kustannuksista, mutta omaa rahaa ja talkootyötä tarvitaan myös.

Idea Karsillan ja valtatie 24 välisen joenranta-alueen kunnostamisesta virkistys- ja luontokäyttöön sai alkunsa vuosituhannen alussa silloisessa kyläyhdistyksestä, mutta se pysyi idea-asteella pöytälaatikossa aina viime vuoteen saakka. Aluksi ajatusta kutsuttiin joki-hankkeeksi, mutta nyt toteutumisvaiheessa sille annettiin asiaa paremmin kuvaava nimi Iso-Äiniön luontokeskus.

Alue sijoittuu tarkalleen ottaen Kari Lohtarin lammikoiden ja Äiniönjoen Lohtarin puoleiselle alueelle. Luontoreitin alkuun Karsillantien varteen tehdään muutaman auton parkkipaikka. Polku vie ensin pellon laitaa pohjoisen luonnonravintolammikon tuntumaan, josta pääsee eteenpäin joko alueelle pystytettävän lintutornin haaraa tai joenvarteen kaivettavan uimarumpin reittiä.

Lintutornista on tarkoitus tehdä noin kolme metriä korkea, osittain katettu luonnontarkkailupaikka. Aivan vieressä mutkittelee joki. Tornista voi rantakasvuston yli tarkkailla luontoa häiritsemättä lammikoiden ja lammikon takana olevan peltoaukeaman lintujen elämää.

Uimarumpin reitti seurailee aluksi pellon reunaa ja

päätyy sitten Karsillanjärven täyttömaalle kasvaneen tiheikön läpi uimapaikalle. Rumpin läheisyyteen pystytetään laavu, jota voi käyttää muun muassa uimavaatteiden vaihtoon. Nuotiopaikalla voi ihastella tulta tai paistaa vaikkapa makkaraa. Lähistölle pystytetään lisäksi siirrettävä puusee.

Luontokeskusalueen linnusto on varsin runsas. Asikkalan luonnonystävien alustavan kartoituksen mukaan lintutornista pitäisi päästä ihailemaan ainakin seuraavia lintuja: viitakerttunen, luhtakerttunen, västäräkki, pikkutikka, telkkä, keltasirkku, talitiainen, sinitiaainen, harakka, peippo, pajulintu, pensaskerttu, lehtokerttu, vihervarpunen, kiuru, viherpeippo, punakylkiras, nuolihaukka, kottarainen, pajusirkku, varis, räkättirastas, punarinta, punavarpunen, rantasipi, luhtakerttunen ja mahdollisesti myös kultarinta, mustapääkerttu, sirittäjä ja sinisorsa.

Alueen hyönteisiä on myös kartoitettu. Olavi Blomster pyydysti parina yönä hyönteisiä ansalla. Pyydyksestä saadut näytteet jäädytettiin, ja ne analysoidaan talven kuluessa.

Lintutornien historia on varsin lyhyt. Pohjoismaiden ensimmäiset tornit rakennettiin 1950-luvulla Ruotsiin. Suomi sai ensimmäisen lintutorninsa 1959 Porvoon Ruskikselle. Seuraava tuli vuonna 1964 Närpiön Pielaksiin. Sitä seuraava torni tehtiin vasta vuonna 1978. Tämän jälkeen 1980-luvulla tornien rakentaminen sai vauhtia. Kuluneen kolmenkymmenen vuoden aikana niitä on noussut maahamme liki parikymmentä.

Juha Kamppila

Kuva: Pentti Etu-Seppälä

Yhteislaulu kuului tietenkin iltamien ohjelmaan. Salmelan Raunin johdolla laulu raikui Niemimäen juhlasalissa.

Kaamosiltamissa asiaa ja viihdettä

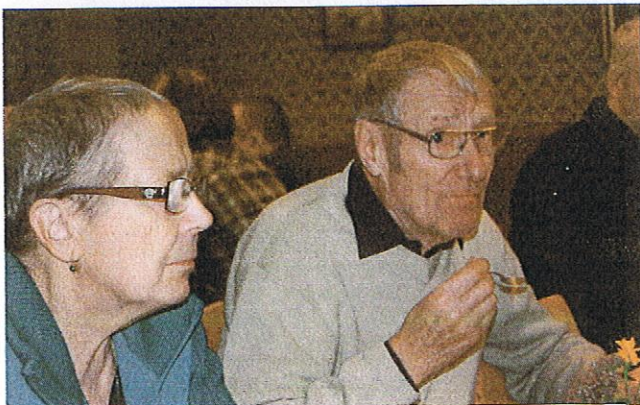
Loppusyksyn yhdeksi kohokohdaksi tuli jälleen kylätoimikunnan 22.10. järjestämät Kaamosiltamat, joka kokosi yhteen noin 70 henkeä nauttimaan hyvästä ruuasta, mukavasta ohjelmasta ja Hassakoivun pelimannien tarjoamasta iloisesta musiikista.

Pentti Etu-Seppälän vetämässä tietokilpailussa perehdyttiin huumorilla Iso-Äiniön seudun ja Asikkalan monen vuosisadan takaisin asioihin.

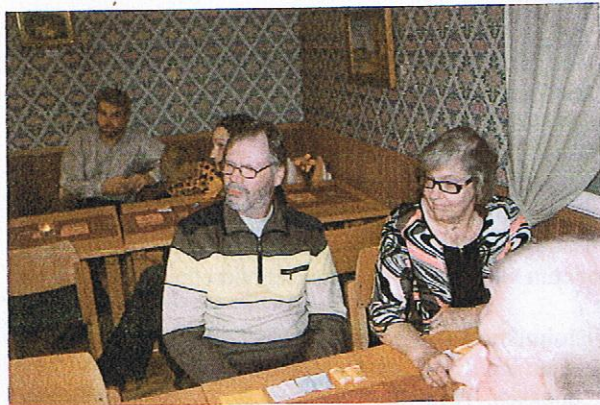
Olli Harjula puolestaan arvuutteli kaamosväellä Esko Riukan kirjaansa kokoamien murruselojen merkityksiä.

Juha Kamppila esitteli lyhyesti Iso-Äiniön Luontokeskus-hanketta, josta tarkemmin muualla täällä lehdessä

Arpajaisista tuli perinteiseen tapaan huippujännä ohjelmanumero, arvat menivät hyvin kaupaksi ja palkintoja oli runsaasti tarjolla.

Marja-Liisa ja Esko Riukka sekä Maija ja Kauko Kämpölä seurasivat kiinnostuneina illan ohjelmanumeroita.

Kuva: Leena Etu-Seppälä

Martti Vahto noutamassa sunnuntain sanomalehtä Ikosojantien varrella olevan infokeskuksen lehtilaatikosta.

Infokeskus nousi ripeästi kylään

Iso-Äiniö sai syksyllä infokeskuksen Ikosojantie 95:n kohdalle. Siellä voi katsella kyläyhdistyksen ja muidenkin yhdistysten tiedotteita, tutustua Asikkalan kartaan tai istahtaa muuten vaan huilaamaan kävelylenkillä. Sunnuntain lehdet noudetaan myös sieltä.

Äinään lehtilaatikko ja infotaulu ovat olleet aiemmin valtaie 24:n toisella puolella vanhan kaupan ja postin seinustalla. Viimeisen pysäkkipirtin valmistuttua syyskesällä syntyi ajatus lehtilaatikkoa ja taulua varten uuden suojan valmistamiseksi ja sijoittamiseksi Ikosojantien päähän Hentilän tontin kohdalle. Tontin omistajalta saatiin lupa pystyttämisaikasta paikalle jo sijoitetun vanhan pysäkkikatoksen vierelle.

Kylätoimikunta teki päätöksen rakentamisesta syyskuun lopulla. Raimo suunnitteli pikaisesti rakennuksen. Niin päästiin töihin. Runko valmistettiin Tarmo Bladin kehittämästä 58 mm:n höylähirrestä. Infokatoksesta tuli vinokattoinen.

Pysäkkikatokseen tarkoitettua yhteismetsän omistajien

lahjoittamaa puutavaraa jäi pysäkkipirteistä jäljelle, ja se käytettiin rakennukseen. Lisäksi Tarmo lahjoitti jonkin verran lisää tarvittavaa puutavararaa. Hän antoi hallistaan tilat rakentamiseen ja mahdollisuuden työvälineiden käyttämiseen.

Kuva: Pentti Etu-Seppälä

Tarmo Blad, Olli Harjula, Antero Valtola, Raimo Salmela ja Heikki Aaltonen infokeskuksen rakennuspuuhissa.

Kyläyhdistys hankki maalit, kateaineet ja jonkin verran muuta materiaalia ja tarvikkeita, yhteensä noin 650 euron arvosta. Rakennus on punainen, räystääs-, nurkka- ja koristelaudat ovat valkoiset. Infokeskus vietiin Tarmon kuljettamana hänen tasoittamalleen paikalle Raimon hankkimien ratapölkkyjen päälle marraskuun alkupuolella.

Infokeskukseen sijoitettiin lehtilaatikko, kyläyhdistyksen infotaulu, ilmoitustaulu, kuntolaatikko, pitäjän kartta ja kiinteät penkit.

Infokatos tehtiin kokonaan talkootyönä Tarmon hallissa. Talkoisiin osallistuivat Olavi Harjula, Antero Valtola, Heikki Aaltonen, Pentti Etu-Seppälä, Tarmo Blad ja Sauli Kiljunen. Lohtarin Pirkko tarjosi kotonaan hirvimiesten lahjoittamasta lihasta valmistamansa maittavan hirvikeittolounaan. Rakentaminen tehtiin talkootyönä reippaasti ja sujuvasti varsin nopealla aikataululla. Kyläyhdistyksen puolesta kiitos kaikille rakentajille, lahjoittajille ja mukana olleille.

Ajankohtaista

Liittymän hinta ei laskenut

Vesiliittymän ja jätevesiliittymän kustannukset pysyvät Äinään seudulla korkeina. Kouvolan hallinto-oikeus hylkäsi kyläyhdistyksen valituksen ja piti kunnan teknisen lautakunnan määrittämiä liittymismaksuja (yhteensä 7200 euroa) perusteltuna, koska ne vastaavat vesihuoltohankkeen kustannuksia tällä alueella. Hallinto-oikeuden mukaan tekninen lautakunta on harkintavaltansa rajoissa voinut hyväksyä liittymismaksujen perusteet ja laskennan perusteena olevien liittymismaksujen määrän, koska vesihuoltolinjaan liittyminen on kiinteistöille vapaaehtoinen.

Tähän tulokseen tuli siis hallinto-oikeus, joka perusteli päätöstään vesihuoltolain 18 §:n 1 momentin mukaan sillä, että maksujen tulee kattaa pitkällä aikavälillä vesihuoltolaitoksen investoinnit ja kustannukset. Hallinto-oikeus unohti jostain syytä ottaa kantaa siihen, että lain 18 §:n 2 momentin mukaan maksujen tulee olla kohtuulliset ja tasapuoliset ja maksujen tulee tarpeen mukaan olla sellaiset, että ne edistävät veden säästäväistä käyttöä ja jäteveden määrän vähentämistä sekä ehkäisevät haitallisten aineiden johtamista viemäriin.

Hyvin mielenkiintoinen oli hallinto-oikeuden linjaus vesihuoltolain 19 §:n 2 momentista, jossa todetaan, että maksut voivat olla eri alueilla erisuuruisia, jos se on tarpeen kustannusten oikean kohdentamisen tai aiheuttamisperiaatteen toteuttamisen vuoksi taikka muusta vastaavasta syystä. Teknisen lautakunnan päätöksen mukainen pelkkä kustannusten kattaminen riitti oikeudelle oikeaksi kohdentamiseksi. Tällä perusteella kunta voi siis tehdä vesihuoltolinjaa vaikka sadan metrin pätkissä ja määrittää jokaiselle pätkälle kustannusten mukaisen erilaisen liittymähinnan, kunhan vain linja pysyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella.

Liittymisen vapaaehtoisuus siis mahdollistaa eriarvoisen kohtelun hinnoittelussa. Kukahan maksaa muuten vesihuoltolinjan kustannukset siinä tapauksessa, että monikaan ei linjaan sattuisi liittymään. Maksavatko kunnan

vesihuoltopalvelujen käyttäjät turhan linjan kustannukset? Enpä oikein usko. Kustannukset kaadetaan siinä tapauksessa kaikkien kuntalaisten niskaan. Verorahoilla on kaiketi jätevesipuhdistamokin alun perin kuntaan rakennettu.

Hallinto-oikeus ei ottanut kantaa siihen, miten liittymismaksupäätös suhtautuu vesihuoltolain tavoitteeseen. Lain tavoitteenahan on se, että parannetaan vesihuoltopalvelujen saatavuutta haja-asutusalueilla, joilla vesihuolto ei ole nyt tyydyttävällä tasolla.

Pentti Etu-Seppälä

Joululauluja Niemimäessä

Tervetuloa laulamaan tuttuja joululauluja Niemimäkeen Tuomaanpäivänä, tiistaina 21.12. klo 18-20
Laulattajana Markku Kiljunen, Asko ja Raimo säestävät.
Glögi- ja piparitarjoilu

Kylätoimikunta

Pyrkivä tiedottaa

Äinään Pyrkivän vuoden 2011 toiminnan tavoitteena on edelleen liikuttaa mahdollisimman monia ja monenikäisiä kyläläisiä, niin aktiiviliikkuja kuin liikuntaa toistaiseksi harrastamattomiakin.

Viikoittain kokoontuvat Äinään Äijät lentopalloharjoituksiin liikuntahallille keskiviikkoisin kello 18.30-20.00.

Muita tapahtumia ensi vuodelle, ajankohdat ilmoitetaan myöhemmin: pimeävaellus laavulle, hiihtokilpailut/ulkoilutapahtuma, laskettelu- tai kylpyläretki, uintiretki, yleisurheilukilpailut, pesäpalloa. Lisäksi osallistumme Asikkalan kunnan Teräs kunnan koetus -ohjelmaan.

Kuva: Leena Etu-Seppälä

Raimo pitää kyläyhdistyksen toimintaa kyliemme kehittämisen kannalta tärkeänä. Hän toivoo, että alueemme jokaisesta neljästä kylästä saataisiin aktiivisia ihmisiä osallistumaan yhteisten asioiden hoitoon. Ja kaikilta asukkailta toivotaan omia ideoita kyliemme viihtyvyyden ja toimivuuden lisäämiseen.

Nuija ja maniska ovat tukevasti käsissä

Me kyläläiset tunnemme Raimo Salmelan, 75, kyläyhdistyksen ahkerana puheenjohtajana, joka järjestää kylätapahtumia, vetää talkoita bussi- ja infokatosten aikaansaamiseksi, ajaa yhteisiä asioita kunnan suuntaan ja viihdyttää meitä mandoliinillaan Hassakoivun pelimannien kanssa. Mutta mikä on Raimo miehiään, mistä tullut, mitä tehnyt ja mitä miettii?

Äinään miehiähän Raimo tietenkin on, toiseksi vanhin Siiri ja Eero Salmelan viidestä lapsesta. Muista jälkeläisistä tutuin kyläläisille taitaa nykyisin olla Rauni-veli, joka Hartolasta käsin käy ilahduttamassa meitä samaisten pelimannien laulusolistina.

Raimo kävi Myllykselän koulua 1942-48, ja suoritti lisäksi Kurhilassa kaksi jatkokurssia. Jo 10-vuotiaasta lähtien hän oli isänsä mukana metsätoissa, rakennuksilla, tiilitehtaassa ja metsäkämpillä. Oman varsinaisen työuransa hän aloitti vuonna 1951 Lahden Osuukaupan palveluksessa Vääksyssä, mutta siirtyi armeijan jälkeen 1956 Vantaalle Sokevaan, jossa hän on tehnyt elämäntyönsä. Työn ohessa hän kävi

kauppakoulun ja opiskeli myöhemmin kauppateknikoksi. Sokeva tulee sanasta Sokeain Keskusliiton valmisteet. Liitto on muuttanut nimensä aikoja sitten Näkövammaisten keskusliitoksi. Sokeva Oy hoitaa teollista tuotantoa valmistamalla maalausalan tarvikkeita, siveltimeä, teloja ym.

Sydäntä lähellä

Raimon tiivis yhteys Sokevaan on säilynyt vuonna 2000 tapahtuneen eläkkeelle jäämisen jälkeenkin, sillä hän on edelleen yrityksen hallituksen jäsen. Lukkarinrakkaus Sokevan päätuotteisiin on vahva:

maalauspenseleitä näkyy milloin missäkin yhteydessä kyläyhdistyksen tapahtumissa. Rakkaus tuntuu olevan molemminpuolista, sillä Sokeva taas on tukenut kyläyhdistyksen toimintaa viimeksi kuluneiden parin vuoden ajan kustantamalla vuosittain Äinämoisen kolmen numeron monistamisen.

- Sokeat ja näkövammaiset tekivät aikanaan harjoja, rottinkikoreja ja muita käsitöitä ansaitakseen leipänsä. Harjojen kysyntä oli suuri, ja myös tekijöitä ja tuotteita oli valtava määrä. Padasjoella, esimerkiksi, oli kolme tehdasta, joissa tuotettiin puuosia harjoja varten. 1960-luvulla Sokeva osti vuosittain pelkästään yhdeltä tehtaalta mm. miljoona juuriharjapuuta. Nykyisin perinteisten käsityöntekijöiden määrä on enää parisen sataa, mutta tuotevalikoima käsittää edelleen harjoja ja pienkoreja sekä myös poppanoita ja muita tekstiilejä.. Tietotekniikka ja koneistuminen ovat muuttaneet tuotteiden valmistamismenetelmiä ja mahdollistaneet näkövammaisille laajempia toimintamahdollisuuksia. Myös huomattavasti parantunut sosiaaliturva on auttanut näkövammaisia selviämään aiempaa paremmin jokapäiväisestä elämästään, kertoo Raimo, Sokevan entinen pitkäaikainen toimitusjohtaja.

Me tavalliset juuriharjojen käyttäjät ja rottinkituolilla istujat emme juuri pohdi, mistä näihin tuotteisiin tarvittavat raaka-aineet ovat peräisin. Raimo taas tuntee taustat kuin omat taskunsa: juuriharjoja tehdään riisinjuuresta, jota on jo 1920-luvulta lähtien tuotu Suomeen Meksikosta ja Guatemalasta. Rottingin päätuottajamaa taas on Kaukoidässä Indonesia, ja katuluudan materiaali tulee Sierra Leonesta, Afrikasta. Suomessa oli aiemmin yrityksiä, jotka toimivat raaka-aineiden välittäjinä. Nykyisin on suorat yhteydet ulkomaisiin tavarantoimittajiin. Tähän kansainväliseen yhteistyöhön Raimokin osallistui.

Sokeva Oy:n päätuotteisiin kuuluvilla maalipenseleillä on myös oma historiansa. Jo 1940-luvun lopulla Vantaalla Vierumäen kylässä alettiin jalostaa eläinten jousia harjasaineksiksi, ja silloin syntyivät ns. rengassiveltimet. 1960-luvulta lähtien yhtiö alkoi teollistaa toimintaansa. Ostettiin nykyaikaisia valmistuskoneita, joilla mm. siankarvaharjakset saadaan koneellisesti syötettyä metallihelan sisään. Näin penseleiden tuotanto saatiin moninkertaistettua aiempaan verrattuna, ja vuosien mittaan teollista toimintaa on edelleen kehitetty.

Takaisin kotikylään

Työssä oloaikanaan Raimo perheineen asui ensin Helsingissä, sitten Vantaalla ja lopulta Järvenpäässä. Joka paikassa on hyviä ystäviä, ja pääkaupunkiseudulla ovat myös lapset sekä lapsenlapset. Veri veti kuitenkin takaisin kotiseudulle. Kun omalla tontilla oli jo vuonna 1979 rakennettu mökki, Raimo päätti eläkkeelle vuonna 2000 jäätyään laajentaa mökin taloksi ja

muuttaa työterveydenhoitajana työskennelleen Marktansa kanssa takaisin Äinäälle.

- Oli kiva muuttaa. Kävin kyllä jatkuvasti aiemminkin, mutta on eri asia asua pysyvästi. Itse rakensin talon, ja siihen meni kolmisen vuotta. Täällä on paljon ystäviä, ja toisaalta täältä taas on helppo käydä lapsia, lapsenlapsia ja ystäviä tapaamassa pääkaupunkiseudulla. Kiinnostuin heti kyläyhdistyksen toiminnasta ja lupauduin sihteeriksi Outi Leveäoan ollessa puheenjohtajana. Kun Outi sitten työkiireittensä vuoksi halusi luopua tehtävästä pari vuotta sitten, minut valittiin puheenjohtajaksi ja sihteeriksi tuli erinomaisesti asioita hoitava Anne Rantamäki.

Musiikkia ja puutöitä

Raimo on nykyajan tyypillinen eläkeläinen, jolla on monenlaista toimintaa menossa. Meille Äinään seudun kyläasukkaille hänen musiikkiharrastuksensa on tullut erityisen tutuksi, sillä ei ole tilaisuutta, jossa Raimo mandoliineineen ei olisi meitä viihdyttämässä.

- Humpilan Viljami kaatui aikanaan sodassa, ja hänen leskensä piti huutokaupan. Isäni osti pojilleen vanhoja solmioita loppuiäksi sekä mandoliinin, josta kaula oli katkennut. Hän korjasi mandoliinin, ja sillä sitten rimputeltiin. Varsinainen musiikkiharrastukseni alkoi kuitenkin vasta 1990-luvulla, jolloin soitin ensin harmonikkaa kansalaisopistossa, ja siirryin sitten kokonaan mandoliiniin. Opin lukemaan nuotteja ja soittamaan niistä vasta 2000-luvun alussa kansalaisopistossa Vääksyssä. Olen jatkanut soittamista Wellamo-opistossa ja Etelä-Hämeen Kansanmusiikkiyhdistyksen piirissä.

Hassakoivun pelimannit-yhtye perustettiin vuonna 2003. Ryhmän muodostavat Reijo Heikkilä (hanuri), Olli Harjula (hanuri) Rauni Salmela (laulu), Aimo Myllytie (rummut) ja Raimo Salmela (mandoliini). Kysyntää on Raimon mukaan ollut. Aina ei saada koko ryhmää kokoon, ja silloin esiinnyttään pienemmissä kokoonpanoissa. Puuttuvia hanuristeja tuuraa usein Asikkalan pelimanneissa soittava ja Wellamo-ryhmää Padasjoella vetävä Asko Leveäoja, joka on hanurin ja viulun soiton lisäksi monipuolinen, taitava ja arvostettu musiikkimies, mm. verraton ekspertti nuottien ja sovitusten tekemisessä. Hassakoivun pelimannit ovat luoneet iloista tunnelmaa missä ikinä soittavatkin.

Jos musiikki on rentouttavaa Raimolle, niin sitä ovat myös erilaiset puutyöt, joita hän tekee kotona omassa verstaassaan. Tieto tuotteista kulkee suusta suuhun, ja niitä on myynnissä sekä kotona että markkinoilla, näyttelyissä ja pysyvästi Kuhmoisissa Käden taitokaupassa. Eikä sellaisia arpajaisia Äinään seudulla olekaan, etteikö yhtenä palkintona olisi Raimon puuteoksia ja toisena tietysti niitä penseleitä!

Leena Etu-Seppälä

Yhteystiedot

Äinää-Vähimaan kyläyhdistys ry

Postiosoite on sama kuin puheenjohtajan osoite.

Kylätoimikunnan jäsenet 2010

Raimo Salmela, puheenjohtaja
Kirkolantie 54, 17450 Iso-Äiniö
raimo.salmela@elisanet.fi
Puh. 0440 312214

Juha Kamppila, varapuheenjohtaja
Karsillantie 56, 17450 Iso-Äiniö
kamppila.jam@phnet.fi
Puh. 0500 205565

Anne Rantamäki, sihteeri
Yhdystie 23, 17450 Iso-Äiniö
anne.rantamaki@asikkala.fi
Puh. 040 5324572

Airi Paavola, rahastonhoitaja
Härkämäentie 25, 17450 Iso-Äiniö
airi.paavola@dnainternet.net
Puh. 0440 766356

Tuula Aaltonen
Cellenkatu 9, 13500 Hämeenlinna
Härkämäentie 81, 17450 Iso-Äiniö
tuula.aaltonen@immunodiagnostic.fi
Puh. 040 9002953

Olavi Harjula
Kirkolantie 99, 17450 Iso-Äiniö
Puh. 050 5312402

Markku Riukka
Myllykseläntie 196, 17450 Iso-Äiniö
markku.riukka@phnet.fi
Puh. 0400 897545

Aila Niemimäki
Kukkuramäentie 14, 17450 Iso-Äiniö
niemimaki@luukku.fi
Puh. 0400 716609

Äinämoisen toimittajat ja
kotisivujen ylläpitäjät

Leena Etu-Seppälä
leena.etu-seppala@luukku.com
Puh. 044 9675156
Pentti Etu-Seppälä
pentti.etu-seppala@hotmail.com
Puh. 050 5640077
Tuukalantie 12, 17450 Iso-Äiniö

**siveltimet
telat
tarvikkeet**

**teipit
solumuovi
suojamuovit**

**puuöljyt
korjaus
entisöinti**

**spray maalit
merkkauvärit
erikoismaalit**

jauhepetsit

Sokeva
vaativaan ammattikäyttöön

Pro

www.sokeva.fi